CAM-İŞ

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam
Sanaii İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare edenler:
Nevzat Şeker, Hüseyin Kara
Lütfi Ak.

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

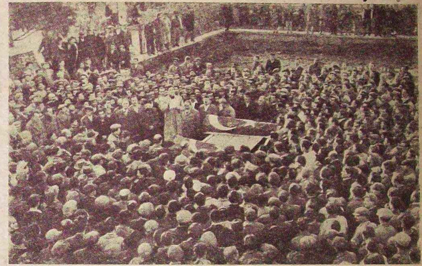
Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

SAYI: 26 | Her ayın 1 inde çıkar | Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul 1 ARALIK 1954 | Fiatı: 10 Kuruş

Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikasında Gaz Jeneratörü infilâk etti

Umum Müdür Şahap Kocatopcu Cenaze merasimi dolayısile işçilere teessürlerini bildirirken

Cenaze merasiminden intibalar. Sendika Başkanı Hasan Türkay konuşuyor

Merhum İdris Lökçe

Merhum Hasan Kaya

"İnfilâk neticesinde işçi Hasan Kaya ağır yaralı olarak Nümune Hastahanesine götürülürken yolda şehit oldu. Vardiye ustası İdris Lökçe, ağır yaralı olarak kaldırıldığı Nümune hastahanesinde 8 saat sonra o da ruhunu teslim etti. Teknik direktör Heer Koydel yaralı olarak Alman hastahanesine kaldırıldı

Vak'a bütün İstanbulda ve bilhassa işçi muhitlerinde derin teessür yarattı. 29.XI.1954 günü muhteşem bir cenaze merasimi yapıldı.

Kaza nasıl oldu

28.XI.1954 pazar günü saat 15.15 de bir numaralı gazojeni servise konmak üzere uğraşılmaktadır.

Saat 12 den sonra ateşlenen gazojenin saat 15 den sonra son hazırlıkları da ikmal edilmiş ve ocağa bir müddet evvel de kömür verilmeğe başlanmıştır.

Saat 15.10 da gazojenin başında beş kişi meşgul olmaktadır.

Tarağın dönmemeğe başlaması üzerine İdris Lökçe bir işçiyi teknisyeni çağırmak üzere gönderiyor.

Yine ocakla alâkalı bir iş için İdris Lökçe bir işçiye daha vazife vererek ocağın altına gönderiyor.

Saat 15.14 de ocağın başında İdris Lökçe ile Hasan Kaya bulunmaktadır. O sırada Teknik Direktör Koydel yanlarından geçiyor ve İdris Lökçe ile selâmlaşarak merdivene doğru yürüyor.

Takriben bir kaç saniye sonra da bir numaralı gazojen müthiş bir taraka ile patlıyor.

İnfilâktan sonra

Merdivenlerden kendini aşağıya ilk defa Teknik Direktör atıyor, direktör kömür ve buhardan evvelâ tanınamıyor. Bilâhare bekçi ve itfaiyeciler fabrikada o sırada çalışmakta olan işçiler, kaza yerine koşuşuyor.

Kaza yerinin hali

Karşılaşılan manzara çok fecidir. Her taraftan gaz, buhar fışkırmaktadır.

İnfilâkın tesiri ile tonlarca ağırlığındaki jeneratör yerinden oynamış. Cıvatalar ve betonla raptedilen üst kısım darma dağınık olmuştur. Bu facianın iki kurbanı İdris Lökçe ve Hasan Kaya üzerlerine yığılan parçaların altında ağır yaralı olarak yatmaktadırlar.

Yaralılar aşağı indirldikten sonra fabrika ve sigorta arabalarına konuluyor.

Sendika idarecileri vak'a yerinde

Saat 15 de Paşabahçede sen-

(Devamı 2 nci sahifede)

Yaralı Teknik Direktör Galder

Yaralı Lakova

Geçmiş olsun

Yazan: Nevzat Şeker

1946 senesinden sonra memleketimizde Sendikalar kurulmağa başlamış ve bu kuruluş devresi 1951 senesinde hemen hemen tamamlanmış bulunmaktadır.

Gerçi yakın zamana kadar yeni sendikalar kurulmaktadır. Fakat bunlar ya küçük iş kollarına inhisar etmekte, yahut ta büyük sendikaların teşkilâtlarını teşkil etmektedir.

Meselâ Tekstil, Motörlü Taşıt, Toleyis, Cam - İşçileri Sendikaları çapında sendikalara şimdi kurulanlar arasında tesadüf edilmemektedir. Esasen iş ve meslek bölümü bakımından memleketimizde teşkilâtlanmamış bu kabil büyük iş kolları da pek az kalmıştır.

Fakat bu arada büyük çapta saydığımız iş kollarında ikinci sendikalar meydana gelmeğe başlamıştır.

Biz yazımızda bunlardan bahis edeceğiz.

Ayni iş yerinde veya iş kolunda kurulan ikinci sendikaların amaçlarını umumiyetle iki şekilde tefsir etmek mümkün olmaktadır.

Bunlardan biri **Sarı** sendikalar dediğimiz işverenlerin tahrik ve tavsiyesi ile kurulan sendikalardır.

Bu kabil sendikalara -sendikacılıkla uzun geçmişi bulunan memleketlerin- sendika tarihlerinde rastlamak mümkündür.

Maksatları; işyeri ve meslek kollarındaki işçinin hakkiyle hakkını arayan teşkilâtları yıkmak dolayısiyle işverenlerden temin edilen menfaatlere sed

(Devamı 2. sahifede)

İstanbul Şişe ve Cam İşçileri Çubuklu şubesinin kongresi yapıldı

İstanbul Şişe ve Cam İşçileri Sendikasına bağlı Çubuklu şubesinin kongresi 14-11-1954 pazar günü saat 14 de Akaryakıt işçileri lokalinde yapıldı.

Merkez Sendika Başkanı Hasan Türkay kısa bir konuşma yaparak kongreyi açtı. Müteakiben kongre divanı seçimi yapıldı. Divan başkanlığına Hasan Özat Bşk. Vekilliğine Cemal Gök getirildi.

Bundan sonra şube başkanı Hasan Serter faaliyet raporunu okudu. Raporda, işveren ile yapılan kollektif akidler neticesinde işçiye sağlanan zamlar ve senelik izin için, ikramiye için alâkalı makamlara yapılan müracaatlar zikrediliyordu.

Faaliyet raporundan sonra dürüstlüğü ve çalışkanlığı ile işçilere kendisini sevdiren muhasip Hilmi Han hesap raporunu okudu. Raporda bütün masraflar çıktıktan sonra Merkez

(Devamı 2. sahifede)

Soda sıkıntısı gideriliyor

Cam sanayiinn ana ihtiyaç maddelerinden olan sodanın, son zamanlarda temini güçleştiğinden bu sanayii ile iştigal eden işçi ve işverenlerin endişe içinde bulunduğu malûmdur.

Hükûmet dövz mevzuunda kolaylık göstermeğe başladığından soda sıkıntısının sür'atle giderilmesine başlamıştır.

Bu hafta içinde muhtelif müesseselere ihtiyaç nisbetinde soda gelmeğe başlamıştır.

Soda ithalinde bundan sonra zorlukla karşılaşılmayacağı ümit edilmektedir.

Sağlık bahisleri

Verem hastalığında savaş

1 — PREVANTORYOMLAR:

Bunlar daha ziyade Koruyucu Müesseselerdir. Bulaşıcı yani açık veremlileri kabül etmezler. Gayeleri tüberküloz temasına maruz kalmış ve bu hastalığa yakalanma istidadı gösteren zayıf ve kansız kimseleri, adenitli, hafif Plörezi gibi tamamen iyileşmemiş başkasına bulaşma ihtimali olmayan eski tüberküloz hastalarını kabul ederler. Bu kimseleri temiz hava ve bol gıda ile besleyerek çıkacak hastalığı önlemek ve eski hastaların ise yeniden meydana çıkmasından korumaktır.

2 — SANATORYOMLAR:

Açık ve mikrop saçan veremlilerin tedavilerile meşgul olan müesseselere sanatoryom denir. Buraya da diğerinin aksine mikrop çıkarmayanları almazlar. Keza ilerlemiş iyi olmayacak hastaları da kabul etmezler. O halde açık veremlilerin sanatoryomdan istifade edebilecek tedavi sayesinde mikrop saçmaz kapalı şekle girecek hasta tamamen iyi olacak hastaları kabul ederler.

Gerek Prevantoryomlar gerekse sanatoryomlar nerelerde yapılmalı, Pencere ve kapıları nasıl olmalı hava ve güneş tertibatı ve odalarda kaç yatak olmalı ve modern çalışma sistemi nasıl kurulmalı? Bunlar hakkında uzun uzadıya izahat vermeğe lüzum görmüyorum.

3 — DİSPANSERLER:

Poliklinik yapan müesseselerdir. Dispanserler yalnız hastaların muayene ve tedavilerile kalmamalı içtimai durumlarile de alâkadar olmalıdır. Ekseri memleketlerde Dispanserleri hasta tedavisile mükellef tutmuyorlar. Esaslı vazife olarak; hastaları erkenden teşhis koyup tedaviye sevk etmek ve sağlamları korumak olduğunu kabul ediyorlar. Bizde de bu tarzda çalışılmaktadır. Kanaatımca bu memleketimiz için uygun değildir. Bizim Dispanserlerimiz fakir kimselerin tedavilerini üzerine almalıdır. Hasta açık tüberküloz ise Dispanser derhal hastanın evinde, çalıştığı yerde incelemelerde bulunur. Oraya bir hekim veya ziyaretçi bir hemşire gönderir. Hastanın yaşayış tarzını, evin veya çalışma yerini, kimlerle olduğunu, ne ile geçindiğini, orada başka hasta bulunup bulunmadığını tetkik eder. Buradakilerin hepsini Dispansere çağırır. Hepsini sıkı bir muayeneden geçirir. Gerek hastaya, gerek etrafındakilere tehlikenin nereden geldiğini, bunlardan korunmak için ne gibi önlyici tedbirler alınmalı lâzım geldiğini anlatır. Hasta muhtaç ise Dispanserin elindeki vasıta nisbetinde besi maddelerile, ilâçla yardım eder. Keza etrafındakleri de sık sık kontrol eder. Bunlardan hastalığa tutulmuş olan varsa onları çok defa ilk devrede bulup çıkarır. Erkenden tedav altına alır. Fakat bu da kâfi değildir. Asıl mesele hastalığa yakalanmış fakat henüz etrafındakileri bulaştırmadan ayırabilmektir. Bunun için mektep, Fabrika, kışla gibi kalabalık yerlerde senede bir defa herkesi röntgen sıra muayenesinden geçirerek bu gizli hastaları bulup çıkarmaktır. İşte Dspanser Teşkiâltı bunu tatbik ettikten yani halkı kendi avucu içine alabildikten sonradır ki tüberküloz hakikî bir kontrol altına alınmış demektir.

Geçmiş olsun

(Baş tarafı 1 de)

çekerek işverenlerin keselerinden para çıkmamasını temin etmekdir.

Tabiatiyle **Sarı** sendikalar maksatlarını açıkça ortaya atmazlar. İşçilerin sanki menfaatlerini koruyormuş gibi bir tavır takınırlar. Hattâ işverenlerle dolaşırlar ve -işverenlerin arzuları tahtında- onlardan ufak tefek menfaatlerde temin ederler.

Fakat bu maskeli hareket, esas sendikayı yıkıncaya, onların üyelerini dağıtıncaya kadar devam eder. Menhus arzularına nail oldukları gün esas çehrelerini ortaya koyarlar.

İkinci şekli ise;

Mevcut bir sendikada bulunan üyelerden veya idarecilerden bir kısmı diğer üyeler tarafından faal vazifelere getirilmediklerinden muğber olarak ikinci sendikalar kurarlar.

Bunlar daha ziyade etiket düşkünü yahut liderlik peşinde koşan adamlar olarak telâkki edilirler.

Gerçi bunlarda, zaaflarını belli etmek istemezler. Niyetlerinin işçiyi daha refahlı hale sokmak olduğunu beyan ederlerse de; biraz fazlaca bencilik beslediklerinden hakikî hüviyetleri çabucak anlaşılır.

Zira bu çeşit idarecilere, hakikî sendika temsilcilerinin birleşme teklifleri vaki olduğunda, «Bize idare heyetinde şu şu vazifeleri temin edebilirseniz, birleşmeyi kabul ederiz.» dediklerine tesadüf edilmiştir.

Bazıları ikinci sendikaların doğuşu sebeplerini yukarıda izah ettiğimiz sebeplerin bir başka şeklinde de mütalâa ederler.

Bunlar; «Mevcut Sendikadaki idareciler işçinin hakkını aramadıkları için oradan ayrıldık, ikinci bir sendika kurduk» şeklinde konuşurlar.

Biz, bu şekil mütalâaya da iştirâk etmemekteyiz.

Zira; bir sendikanın idarecileri kötü ve işçiyi istismar eden kimseler olsa dahi, o sendikadan ayrılıp ikinci bir sendika kurmak suretiyle menfaatleri parçalamak doğru olmaz.

Bir cemiyet olan sendikaların, idarecilerinin hesap verme, ibra edilme ve yeniden seçim yapma günleri vardır. Kongreler.

Yine Cemiyetler Kanununun müsaade ettiği -icabı şeklinde- olağanüstü toplantılar vardır.

O günlerde -eğer mevcutsa- kötüyü teşhir etmek ve yere vurmak zor bir iş değildir.

Demek oluyor ki, bu mütalâayı serdedenlerin de iyi niyetli olduklarına inanmak biraz müşküldür.

Sendikacılıkta uzun maziye sahip memleketlerde, bunların zaman zaman esas teşkilâtları yıpratmağa muvaffak olduklarına rastlanır.

Hele yeni yeni teşkilâtlanmağa başlayan işçi topluluklarına, bunların daha kolay zarar verdikleri de görülmüştür.

Bazı memleketler sendikacılığının duraklama gösterdiği devirler, gözden geçirildiğinde, bu duraklamanın bir numaralı müsebbibi olarak bu çeşit sendikaların olduğu kolayca anlaşılır.

Bizde ise sendikalizmin doğuşunun yeniliğine rağmen işçi topluluklarının aklı selimi, bu çeşit sendikaların fazlaca yüz bulmasına mani olmuştur.

Bu mevzuların bir sohbet esnasında münakaşasını yaparken, bir sendikalist arkadaş tehlikenin geçtiğine işaretle «Geçmiş olsun» demişti.

Nevzat ŞEKER

İşçi ve Sosyal Dâvalarımız :

İş kazalariyle Meslek Hastalıkları, Analık (Doğum - Ölüm) sigortaları

Mehmet ALİ ERKMAN

Memleketimizde teknik ilerledikçe iş hayatının veçhesi değişmiş bu cümleden olarak işçilerimizin önemli haklarını koruyan bir çok kanunlar neşredilmiştir. Sosyal ihtiyaçları da böyle karşılanmıştır. Bu gün işçilerin medeni ihtiyaçlarına cevap veren; iş ve işçi bulma işçi sigortaları kurumu iş ve sigorta müfettişlikleri, müdürlükleri, iş uyuşmazlık Hakem - Kurul ve Mahkemeleri hattâ işçi yapı yardımlaşma kooperatifleri ve batı memleketlerinde olduğu gibi işçi sendikaları teşekkül etmiştir.

Cemiyet hayatının en önemli derdi sosyal meselelerdir. Memleketimizin nüfusunu ekseriyetle köylü ve işçi vatandaşlar teşkil eder. İstihsalımız bu zümrenin faaliyeti sayesinde çoğalır. Sınaî - Ziraî terakki imkânları sağlanır. Kazanan bir zümrenin vergi vermesi de kolay olur. İşte bu durumu ele alan hükûmetimiz memlekette en evvel işsizliğin önüne geçmiştir. Sonra işçilerimizin sağlığı ile meşgul olmuş, iş kazalarında, meslek hastalıklarında, (doğum ve ölümlerde) analık, ihtiyarlık hallerinde cemiyetin nizamını sekteye uğratmıyacak tedbirler almıştır. Bu gibi anlarda işçilerimizi tedavi etmek üzere dispanserler, hastahaneler açmıştır. Aşağıda izah edeceğim maddî yardımlarda bulunmuştur. Hükûmet bu mefkûresini idame ettirebilmek gayesiyle işçilerin her nevi istihkaklarından (âmme masraflarına iştirak payı olan kanunî vergiler) hariç cüz'i nisbette bir para kesmeği kabul etmiştir. İşçilerin yalnız hâl değil istikbalini de garanti eylemiştir. Memurların ödedikleri tekaüt aidatına muvazi olarak yukarıda sayılan sigorta paraları kesilir. Alâkalı kanun bu paraları işçilerin her nev'i istihkaklarından kesmek ve işçi sigortaları kurumuna yatırmak mecburiyetini de bütün iş verenlere tahmil etmiştir. Hattâ kesilen primlere her iş veren ertesi ayın sonuna kadar kuruma ödemediği takdirde %10 cezalı prim alınmasını ve faiz aranmasını tasrih eylemiştir. Bu primleri devlet ve iktisadi teşekküller de her iş veren gibi kuruma ödemeğe ödevli tutulmuştur. Bu sebepten 5564 sayılı kanunun 49 uncu maddesi iş verenlerin, devlet ve iktisadi teşekkülleri işlerini üzerine aldıkları takdirde her türlü teminatlarından işçi sigortaları kurumu borcunun kesileceğini ödenmemiş sigorta primlerinin bu teminattan tevkif edileceğini kurumun bu borçları bitmedikçe teminatın iş verene iade edilmiyeceğini hükme bağlamıştır.

Şimdi konumuzu teşkil eden 5564 sayılı kanunun sigortalıya sağladığı menfaatları sayacağız. Bunlar; sağlık yardımları - geçici iş görmezlikte verilecek gündelikler, ödenekler ? daimi iş göremezlik hallerinde verilecek ödenekler - ortopedi tedavisi ve protez araç ve gereçlerinin sağlanması - takılması ve yenilenmesidir. Birinci ve sonuncu hallerdeki yardımlarda: Hekim raporiyle tesbit edilmek şartiyle yol parası, zarurî masraflar Maliye ve Çalışma Bakanlıklarınca tesbit edilen esaslar dairesinde ödenir. Bir başkasının refakat etmesi zarurî ahvalde bu izahat gereğince muamele yapılır.

Vazife esnasında husule gelen ve yapılan işin mahiyetinden doğan kaza neticesinde bedenî ve ruhî bir arızaya uğrayanlardan yurt içinde tedavisi kabil olmayıp yabancı bir memlekette kısmen veya tamamen tedavisi mümkün olup da mesleğinde uğradığı iş göremezlik derecesinin azalabileceği, tam teşekküllü heyeti bulunan hastahanenin raporuyla tesbit olunan, sigortalıların yabancı memleketlere gidip gelme masrafları ödenir. Yalnız bu raporun mütehassıs iki profesör ile işçi sigortaları kurumunun bir mütehassıs hekiminden müteşekkil kurul tarafından da tasdik edilmesi şarttır. Bundan gayrı cenaze için harcanacak paralar karşılığı - sigortalının hak sahiplerine bağlanacak gelirleri - Analık halinde sigortalı kadına veya sigortalı olmayan karısının analığı halinde sigortalı olan erkeğe verilecek ödenekler de yer bulmaktadır. Sigortalının gerektirdiği bütün bu masrafları yapabilmesi için bu kanun hükümleri dairesinde prim alınmakta ve alınacak primlerin hesabında sigortalılara ödenen ücretlerin aylık tutarları esas tutulmaktadır.

Fazla mesai ücretleri, her çeşit primler, zamlar gibi ücret mahiyetindeki paralar ücretin aylık tutarına dahildir.

Muayyen bir ücret olmayıpta komisyon ücreti, kara iştirak tasarruf, bahşiş gibi gayri muayyen zaman ve miktar üzerinden ücret alanların prim ve ödeneklerinin hesabında esas tutulacak günlük kazanjları mezkûr kanunun 7 ci maddesi hükmü saklı kalmak şartiyle Bakanlar Kurulu karariyle belli edilir.

Bu sigortalılar için 5417 sayılı ihtiyarlık sigortası ve 5502 sayılı hastalık ve analık sigortası kanunları gereğince alınacak primlerle bunlara verilecek ödeneklerin hesabında da bu fıkrada yazılı Bakanlar Kurulu kararında belirtilen miktarlar esas tutulur.

Bu kanun gereğince verilecek ödeneklerin hesabında esas tutulacak günlük kazanç sigortalının kazadan veya meslek hastalığının anlaşılmasından bir ay ve doğumdan üç ay önceye rastlıyan takvim ayı içinde elde ettiği ve prime esas tutulan aylık kazanç toplamının 26 da biridir. Kıstelyevm kazançları da kanun tayin etmiştir. Netice itibariyle, yıllık kazanç bu maddedeki sayılan esaslar dairesinde hesaplanacak günlük kazancın 300 katıdır. Prim ve ödeneklerin hesabında esas tutulan günlük kazançların en çok haddi 20 lira ve en az haddi de 2 liradır. Şayet günlük kazançları 2 liradan az olanlarla ücretsiz çalışanların günlük kazançları 2 lira ve günlük kazançları 2 liradan fazla olanların günlük kazançları 20 lira olarak itibar edilir.

Sağlık yardımı: İş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan sigortalının iyileşmesine kadar sürer. Hekim raporiyle biraz iyileşebilenler nekahat evlerinde dinlendirilirler. Bu yardımlar kazanın olduğu veya meslek hastalığının işçi sigortaları kurumunca tedaviye alındığı tarihten başlıyarak en çok 2 yıl içinde 15 ayı geçmemek üzere fiilen devam eder. Bu yardımlar tedavinin başladığı tarihten itibar edilerek resmi vesikalara dayanan masraflar işçi sigortaları kurumunca ödenir. 5502 sayılı kanunun uygulandığı yerlerdeki hastalıklarda iş yeri hastahanesinin resmi sağlık müessesesinin masrafları da bu kurumca ödenir.

İş kazası dolayısıyle geçici iş göremezliğe uğrayan sigortalıya geçici iş göremezliğin 4 üncü gününden başlayarak her gün için geçici iş göremezlik ödeneği verilir. 15 günü geçmesi halinde 3 günlük ödenek de ödenir. Bu ödenekler kazanın olduğu tarihten itibaren 2 yıl için de 15 ayı geçmemek üzere tediye edilir.

Meslek hastalıkları dolayısiyle geçici iş göremezliğe uğrayan sigortalıya her gün için geçici iş göremezlik ödeneği verilmektedir. Bu ödeneklerde yukarıdaki esas başlangıç tarihinden itibaren yine iki yıl içinde 15 ayı geçemez. İyileşme halleriyle sağlık müesseselerindeki bakım hallerinde, ayni madde hükmü caridir.

İş kazasiyle, meslek hastalığı sonucundaki ölümlerde; sigortalı erkeğin dul karısına (başkasiyle evleninceye kadar) sigortalı kadının bu durum zail oluncaya kadar kazancının %30 derecesinde bir yıllık gelir bağlanır.

Sigortalının çocuklarından her birine de yıllık kazancının %15 i nisbetinde yıllık gelir bağlanır. Çocuklara 16. tahsilde iseler 19 yaşına kadar verilir. Ana, baba yetimlerinin gelir nisbeti %25 e çıkarılır. Çalışamıyacak derecede sakat olan çocukların gelirleri devamlıdır. Sigortalının ölümünden sonra doğan ve ayrıca nesebi sahih veya babalığa hüküm altına alınmış çocuklar da bu haklardan faydalanır.

Sigortalının cenazesini kaldırma karşılığı ailesine 75 lira ödenir. Hak sahiplerine bağlanacak geilrlerin toplamı sigortalının yıllık kazancının %60 ını geçemez. Aksi halde mütesaviyen indirme yapılır. Mükerrer iş kazası halinde mahiyet veya meslek hastalığı zamanındaki kazancı üzerinden gelir sağlanır. Günlük kazancı evvelki kazancından yüksek ise bu kazanç üzerinden daimî iş göremezlik geliri hesaplanır.

Analık sigortası haklarından faydalanmak için; - sigortalı kadının veya karısı için analık yardımından faydalanacak sigortalı erkeğin doğumundan önceki bir veya bir kaç iş yerinde en az 160 gün çalışmış buulnması ve bununda çalıştığı iş yerlerince belgelenmesi lâzımdır. Gebelik ödenek ve yardımından faydalanacak olanların, gebelik doğumdan önce hekim veya resmi ebe raporlariyle işçi sigortaları kurumuna bildiirlmektedir. Doğum yardım ve ödeneklerinden faydalanmak için de 50 gün içinde kuruma haber verilmelidir. Ancak sigortalı erkeğin doğumdan önce doğumu yapan kadınla evli bulunması medenî kanun hükümleri icabıdır.

(Yeni İstanbul'dan)

İşçilerimize Battaniye temin edildi

Geçen ay 18 bin liralık kışlık kömür ve soğan tevziinden sonra sendikamız bu ayda 30 bin liralık battaniye dağıtmıştır.

Uzun vâdeli taksitlerle verilen bu battaniyeler, geçen yıla nazaran işçilerimiz tarafından daha çok rağbet görmüştür.

Battaniyelerin satışı 44.5 liradan yapılmıştır.

İnfilâk

(Baştarafı 1. sahifede)

dika idarecilerinde bir kısmı ayak üstü hasbıhal etmektedirler. İnfilâk duyulunca çevrilen bir taksi ile fabrikaya koşuluyor. Tam fabrikanın kapısına gelındiğinde hastaları götüren otomobiller hareket ediyor.

Başka yaralı olup olmadığı henüz bilinmedğinden hastahaneye giden yaralıların yanına bir kısım arkadaşlar veriliyor. Diğerleri kaza yerine koşuyorlar.

Hastahanede

Kaza yerinde başka yaralı olup olmadığı araştırılıyor. Teknik Direktörün yaralı olduğu öğreniliyor. Bir iki arkadaş Teknik direktöre gönderiliyor diğerleri Nümune hastahanesine koşuyorlar.

Hasan Kaya Üsküdar hastane arasında ruhunu teslim etmiş.

İdris Lökçe nöbetçi doktarların tedavisinde, fakat doktorlar Allahtan ümit kesilmez diyorlar.

Saat 23.45 de İdris Lökçe de ebediyen aramızdan ayrılıyor.

Cenize merasimi

29.11.1954 pazartesi günü saat 12 den sonra Şişe Cam Fabrikalarına işçi esnaf ve halk akınetmeğe başlamıştır.

Saat 15 de bayrağımıza sarılı şehitlerimiz fabrikada yapılan bir merasim ve müteakiben dini merasimden sonra ebedi ikametgâhlarına eller üstünde ve binden fazla kalabalık ile götürüldü.

Allah rahmet etsin.

Kalanlara da sabır ve sağlık dileriz.

İzmir'de 183 müessese cezalandırıldı

İzmir (T.H.A.) — Son bir buçuk ay zarfında belediye teftiş kurulları tarafından şehrimizde 611 ticarethane kontrol edilmiş ve bunlardan 338 ticarethane sahibine görülen noksanlar yüzünden ihtar verilmiştir. Bunlardan 183 ü hakkında da cezaî takibata geçilmiştir.

Karışık gübre harman fabrikası kuruluyor

Ankara (Türkpres) — Amerikan iktisadi yardım fonundan faydalanma suretiyle, memleketimizin ziraî istihsalinin artışına müessir olacak ve aynı zamanda kalitasını islah etmek ve bu arada mahsullerimizi çeşitli hastalıklardan kurtarmak, mukavemetlerini arttırıcı vasıfları ihtiva eden (Karışık gübre harman) yapacak bir fabrikanın kurulması kararlaştırılmıştır. Hususi teşebbüs tarafından tesisi takarrür etmiş olan bu fabrika İstanbulda Kâğıthanede tesis edilecektir.

İşçi Yetiştirme Semineri hocalarından Mr. Gotbaum sendikamızı ziyaret etti

İşçi Yetiştirme Seminerine iştirâk eden Nevzat Şeker ve Cemil Gider arkadaşımız 2 aydan beri her hafta Cuma günleri işyerimizin mütevazi lokalinde işçilerimize peyderpey öğrendiklerini anlatmaktadırlar.

Verilen bu kabil konferansla ra işçilerimiz büyük alâka göstermekte ve anlatılan mevzuları dikkatle dinlemektedirler. Hattâ fırsat buldukça sayın Umum Müdürümüz Şahap Kocatopçu ve diğer idarecilerimiz de bu toplantılara şeref vermektedirler.

12.11.1954 Cuma günü yapılan bu kabil toplantıya seminer hocalarından Amerikalı Sendikacı Mr. Gotbaum da bulundu. Bu toplantıda yine seminerci arkadaşlarımız, Sendika Başkanımız, ve Umum Müdürümüz birer konuşma yaptıktan sonra söz alan Mr. Gotbaum ez cümle dedi ki:

«Amerika'da demokrasinin kuvveti, Amerikan halkına verilen imtiyaza dayanır. Bu halk içinde en büyük gurup ve imtiyaz sahibi şüphesiz işçi grubudur.

Amerikan Hükûmeti, şuna inanmıştır ki; Demokrasinin ilerlemesi ancak işçilerinin ilerlemesi ve çalışmasiyle mümkün olacağıdır. Amerika bugünkü inkişafını çabucak bulmuş değildir. Ancak bu inkişafı demokratik şartlar içinde çok çalışmakla elde etmiştir. Bu inkişafa ulaşmak için işçiler kendi aralarında birleştiler ve çalıştılar. Fakat yabancılar bu inkişafı Amerikanın kolayca temin ettiklerini zannederler. Herkes her istediğini kolayca elde edemez. Amerika da bunun cefasını çekmiştir.

«Bugün inkişaf eden Amerikan işçisi, cemiyete olan mes'uliyetlerinin ne olduğuna müdriktirler. Sendikalarda beraber çalışarak hükûmete ve işverene olan borçlarını anladılar. Benim için inkişafın anlamı halkına ve işçisine verilen imtiyazla temin olunur.

«Eminim ki Türkiyede demokrasi inkişaf ediyor. İşçiler, sizinle bu inkişaf sür'atle gelişecektir. İşçi liderlerinizle görüştüm, onların sizlerin desteğine ihtiyaçları vardır. Liderlerinizin ve sizlerin önderliğiyle Türk işçisi de refaha kavuşacağına eminim. Ancak bunu zamanla göreceksiniz.» diyen Mr. Gotbaum müteakiben işyerimizi gezmiştir. Cam sanayiimizin inkişafını takdir etmiştir.

Sendikamıza da gelerek bir saat İdare Heyetiyle konuşan Amerikalı hoca, sorulan sualleri cevaplandırmıştır. Yakında İstanbulda işçilere eğitim kursunun açılmasına çalışacağını söyleyen Mr. Gotbaum, Sendikamızca verilen bir hediye ve teşekkür ettikten sonra demiştir ki:

«Bana en büyük hediyeniz güzel bir sendika ve sendikalı işçi kütlesidir.»

Giderken, Sendika Başkanı Hasan Türkay kendisine şöyle bir sual sormuştur:

— Amerikan sendikasının en büyük liderlerinin Reisicumhur Eisenhover kadar maaş alıyormuş. Doğru mu?

Verilen cevap:

— Evet doğrudur. Yalnız Reisicumhur son aldığı zamla bunu geçt. Hepimiz güldük ve ayrıldık.

Hüseyin KARA

KIBRIS İŞÇİLERİNE: İstanbul işçi sendikaları birliği, Kıbrıs Türk işçileri birliğine hediye olarak gönderilmek üzere bir bayrak hazırlamışlardır. Resimde bayrak görülüyor.

Kıbrıs'a gidecek işçi heyeti

İstanbul Sendikalar Birliğinden Nuri Beşer'in Başkanlığında 10 kişilik bir heyet 3 Aralık Cuma günü Kıbrısa hareket edecektir.

Heyette Sendikalar Birliğinden Nuri Beşer, Lûtfü Yılmaz, Celâl Beyaz bulunacak. Ayrıca sendikalarını temsilen de arkadaşlar katılacaktır.

Bu heyette Sendikamızı başkan Hasan Türkây temsil edecektir.

Heyet beraberinde Türk Bayrağı, Fatih ve Atatürk'ün büstlerini ve bir çok hediyeler meyanında Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikalarının hazırlattığı hatıra züccaciyeleri de götürecektir.

İnsan gücünün tasarrufu

Cemil GİDER

Devrimizde insan gücü yerine makina kudretinin ikame edilmesi, insan gücünden tasarruf konusunun ancak bir kısmını teşkil eder.

Meselenin ikinci cephesi çalışan insanların adele ve zihin kuvvetlerinden asgari enerji sarfı ile azami istihsal elde edebilmektir.

Herhangi bir makina imâlinde iki mühim nokta gözetilmelidir:

Birincisiğ makinanın randımanının insan veriminden çok daha yüksek ve yaptığı işin daha mükemmel olması, ikincisi insan tarafından kulanılacak olan makinanın çalıştırma kolaylığı ve emniyetidir.

İşçilerin kuvvet israf etmeden makinayı işletmek, çalışırken kontrol etmek ve kolayca durdurmak, temizlemek imkânlarına malik olmaları lüzumludur.

Ayrıca işçi gücünün tasarrufunda mevzuubahis olan iki mühim meseleyi zikretmek mümkündür.

A — Mühim meselelerden bir tanesi seçimdir.

Yani belirli bir işi başarabilecek kabiliyette işçilerin ayırt edilerek yapabilecekleri işlere verilmesi temin edilmelidir.

B — İkinci mühim mesele de talim ve terbiyedir.

Yani iş öğretimidir.

Her iki meselede de ehil kimseler tarafından verilen tam malûmatın tatbik edilmesi elzemdir.

Ayrıca her iki mesele, insan gücü ve yapısı hakkında geniş bilgiye lüzum gösterir.

Vücut teşekkülâtı ve zihin kabiliyeti bakımından bir işi başarabilecek durumda bulunmayan kimseleri o işte kullanmakta ısrar etmek akıntıya kürek çekmeye benzer.

Fıtri kabiliyetleri görgü ve idmansızlık ve iş öğretimi görmemiş olmalarından gelişme imkânını bulamamış kimselerin istidatlarını inkişaf ettirmemek cemiyet için kayıptır.

İşçiyi hazırlama ve yetiştirme en nazik konulardan biridir.

İşçinin atıl kabiliyetlerini hemen bulup çıkartmak imkânsızdır. Bu bakımdan iş yerlerine alınan işçilere, tatbik edilen imtihanlar âni sondaj mahiyetinde olduğundan işçilerin kabiliyeti hakkında tam bir kanaat vermezler. Son yirmi senelik tecrübeler bir işçinin hakiki kabiliyetinin uzun ve yorucu kontrollerden sonra anlaşılabileceğini göstermiştir.

İşçinin sıhhî durumu, bünyesi, aile vaziyeti, alkole, oyuna karşı zaafı, boş zamanlarını nerde ve ne ile geçirdiği, evvelce başardığı işler, velhasıl âni sondajlarla yapılan imtihanlardan ziyade işçinin iş künyesi daha esaslı fikir verir.

Fakat işe yeni alınan genç işçilerin çalışma hayatına yeni atılmaları hasebiyle meslek bilgisi soruları karşısında gösterecekleri başarıya göre hangi işe verilecekleri tesbit edilerek o işte yetiştirilmek üzere seçilmeleri icap eder.

Yetiştirilmek üzere seçilen işçilerin öğrenim ve terbiyesi üzerinde dikkatle durulacak ve ihmal edilmeyecek bir konudur.

İşçilerle yakından alâkadar olmak ve işlenmemiş istidatlarını açığa çıkarmak öğreticilerin başlıca vazifeleridir.

İşçilere teknik bilgiler verilmeli, malzeme ve makina parçalarının özellikleri gösterilmelidir.

İşle ilgili vücut hareketleri sık sık yaptırılmalı, dikkatlerinin artması ve âhenkli çalışmaları sağlanmalıdır.

Yeni alınan acemi işçiler esas fabrikasyonda kullanılmayan amorti edilmiş eski model tezgâhlarda çalıştırılır. Bu fena usuldür. Zira eski sistem makinalarla çalışmaya alışan işçiler esas imalâtın modern makinalarına verildikleri zaman o işi ve o makinayı yadırgarlar.

Öğretim atölyelerinin aynı çeşit makinalarla donatılmış olması elzemdir.

Bilgi, talim ve idmanla yetiştirilen işçiler, insan gücünün tasarrufu ile hem kendilerine hem de çalıştıkları işyerine esaslı faydalar sağlarlar.

Bilhassa sanayide gelişmiş olan garp memleketlerinde ağır endüstride, makine imâlinde, demir ve cam sanayiinde yetiştirenle yetişen arasında sıkı ve bilgiye dayanan bağlılık ve âhenk sayesinde en rantabl çalışma sağlanmakta, bu yönden de insan gücü israf edilmeyerek emek ve sermaye inkişaf eden sanayiden azami faydayı ve verimi temin etmektedirler.

İçinde bulunduğumuz ay

İkramiye verilmesi bekleniyor

Sene sonunun gelmesi hesabile içinde bulunduğumuz ay Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikaları mensuplarına ikramiye verilmesi beklenmektedir.

Bu ay içinde iktisadi devlet teşekkülleri ile emsalimiz büyük müesseseler ikramiye tevziatına başlıyacaklar ve ikramiyeler birer maaş tutarında olarak tevzi edilecektir.

İkramiye mevzuunda sendikamız hassasiyetle durmakta ve geçen yıllardan bu işte tecrübe görmüş arkadaşlara vazife vermiş bulunmaktadır.

Teşekkül eden komisyondan bir arkadaşın fikirlerine müracaat ettiğimizde bize şöyle demiştir:

«1953 içinde Haziran ve Eylül aylarında iki defa kıdem üzerinden ikramiye, ve ayrıca 1953 senesi sonunda ise kıdem bahis mevzuu edilmeden bütün mensupların birer maaş tutarında ikramiye aldığı malûmdur.

Kıymetli Umum Md. ümüz Şahap Büyüktopçu vazifeye başlıyalı 8 ay kadar olmaktadır. Müessesemize yeni bir çeki düzen verdiği için durumu dikkate alarak ikramiye mevzuuna şimdiye kadar temas etmedik.

Müessese soda bahsinde biraz sıkıntı çekmiş ise de bu umumi malî vaziyetine pek tesir etmemiştir. Esasen bu geçici bir mevzudur.

Nitekim; geçen yıllar müessese şimdiden daha iyi olmıyan durumda iken dahi bir kaç kere ikramiye tevzi etmiştir.

Cam ithali durdurulduğu için müessesemiz her gün imalâtını arttırmakta ve bu hal gittikçe inkişafa doğru gitmektedir.

Bu inkişafda fiilen emek sarfedenlerin senede birde olsa taltif edilmeleri tabiidir.

Sayın Umum Md. ümüzün ikramiye mevzuunda anlayışlı ve hakkı verir bir hareket yolu tutacağına bütün üyelerimiz inanmaktadır.»

Yine bu arkadaşın ilâve ettiğine göre şubelerimize bağlı iş yeri işçileri içinde teşebbüsler de bulunulmaktadır.

Cam-İş: Gecesini gündüzüne katarak millî sermayenin artışında fiilen hizmet ifa edenlerin zamanı geldiğinde taltif ve takdir edilmeleri tabiidir.

Cibali şubemizin çalışmaları

Geçen ay içinde kongresi yapılan Cibâli şubemizde yeni seçilen idare heyeti çalışmalarına başlamış ve üyelerine menfaatler temin etmiştir.

Başkan Ahmet İnanoğlunun riyasetindeki heyet, tekfür sarayı cam imalâthanesinde çalışan işçilere % 10 - 15 tutarında zam yapılmasına muvaffak olmuştur.

Cibâlî Hasan Ekin Cam imalâhanesinde çalışan işçiler için ise zam ve elbise mevzuunda bir anlaşmaya varılmak üzeredir.

Merkez Sendikası İdare Heyeti şube idare heyetinin çalışmalarında yardımcı olmaktadır.

Çubuklu kongresi

Çubuklu Şubesi İdare Heyeti

(Baştarafı 1. Sahifede)

Sendikasına 418 lira 50 kuruş aidat ödendiği belirtiliyordu.

Bilâhare tenkid ve dileklere geçildi.

Söz alan Şükrü Yazıcı 4 seneden beri mütemadiyen idare heyetlerini değiştirdiklerini bu yüzden iyi randıman alınmadığını tebarüz ettikten sonra çalışan sendikacıları desteklemek vazifemizdir demiştir.

Vedat İşgören: Sendikanın işverene yaptığı müracaatları iyi takip etmediğini.

Osman Selik; patron senelik izin vereceğini söylediği halde sonradan neden vaz geçtiğini anlayamadığını belirtti.

Mehmet Abalı da hasta paraları sigortadan çabuk alınması için lâzım gelen teşebbüsün yapılmasını istemiştir.

Başka söz alan olmadığı için idare heyetin ibrazı yapıldı ve kabul edildi.

Yapılan seçim sonunda başkanlığa Hasan Sertel, başkan vekilliğine Osman Selik, sekreterliğe Cevat Yazıcı, muhasipliğe Hilmi Han seçilmiştir.

Seçimlerden sonra Hasan Türkay ve Nevzat Şeker birer konuşma yaparak toplantıya son verilmiştir.

Teşekkür

Mide rahatsızlığımdan ötürü yattığım Sultanahmet sigorta hastahanesinde bana her türlü ihtimamı esirgemiyen Dahiliye Mütehassısı Dr. Sayın Semiha Bilginer'e ve arkadaşlarına en derin teşekkürlerimi sunarım.

Fethi Ünal
Şişe, Cam Sanayii
Sen. İd. Heyetinden

Teşekkür

Kaza anından son ikametgâha kadar yardımlarını esirgemiyen alâkalılara, cenaze merasimine iştirak eden sendikacı ve diğer vatandaşlara, ayrıca telgraf ve yazı ile taziyelerini bildirenlere teşekkür ederiz.

İdare Heyeti

Elektrik, Gaz ve Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası 30 iş kolunda toplulukla iş ihtilâfı çıkarıyor

Alâkalılar ne diyor

Elektrik, Gaz ve Motörlü Taşıt İşçileri Sendikası 30 a yakın iş kolunda toplulukla iş ihtilâfı çıkardı. İş ihtilâfı İ.E.T.T. İşletmeleri iş yerlerinde çalışan işçilerin son iki devre içinde akdedilen şube kongreleri ile merkez kongresinde üyelerin ısrarlı talepleri ve alınan kararlara ve sendikaya son günlerde gönderilen dört bine yakın talepname sendikayı bir iş ihtilâfı çıkarmaya mecbur etmiştir. İşçiler isteklerini 4 madde üzerinde toplayarak:

«1 — 600 kuruşa kadar yevmiye alanların saat ücretlerine 30 kuruş, 600 kuruştan 850 kuruşa kadar yevmiye alanların saat ücretlerine 25 kuruş, 850 kuruştan yukarı yevmiye alanların saat ücretlerin 20 kuruş zam yapılmak suretiyle ücretlerinin arttırılmasını.

2 — Son olarak yapılan işçi ücret barem ayarlamasındaki kıdem ve saat ücretlerinde görülen aksaklıkların düzeltilmesi,

3 — Yemek bedelinin, İstanbuldaki asgarî ücret komisyonunun yemek bedelini nakden ödeyen iş yerleri için tesbit etmiş olduğu miktara yükseltilmesini.

4 — Melbusat talimatname sindeki aksâklıkların düzeltilmesi.» istenmektedir. Sendikaya vâki olan bu toplu talep karşısında sendika faaliyete geçip iş ihtilâfları uzlaştırma ve tahkim tüzüğüne dayanarak durumu mezkûr iş yeri olan İ. E. T. T. Umum Müdürlüğüne aksettirecektir.

Malûmatına müracaat ettiğimiz işçiler: «Hayat şartlarının her gün biraz daha artışı sabit gelirli olan bizleri bilhassa müşkül duruma sokmuştur. Aldığımız ücret ile geçinmemize imkân kalmamıştır. Bu durum karşısında hak ve hukukumuzun müdafii mevkiinde bulunan sendikamıza müracaat etmek mecburiyetinde kaldık»

Mübayaa servisimiz ıslahata muhtaçtır

Yazan: Hasan TÜRKAY

İşletmeye bağlı servislerin normal çalışabilmesi için şüphesiz bir çok malzemelere ihtiyaçları vardır. Keza işçi sağlığını koruma nizamnamesinin iş - verene yüklemiş olduğu bir takım mükellefiyetlerde vardır. Bütün bunlar müessesenin tam randımanla çalışabilmesini temin etmek için zamanında lüzumlu tedbirlerin alınması ile mümkündür. İşte bu mühim meseleleri, sahısların arzu ettikleri şekilde hareket etmemeleri için iş emniyeit sağlamak ve müesseseye itimad edilebilmesi bakımından Umum Müdürlükçe nizamnameler ve tali matnameler çıkarılmıştır.

Fakat her yerde olduğu gibi bizde de krallardan ziyade kralcıklar, bir emek mahsulü olarak hazırlanmış bu talimatnameleri arzularına göre ihlâl ederler. Misâl:

Medarı iftiharımız mübayaa servisi fasulya isteriz yerine mercimek getirir. Yahut piyasada arama tarama yapılır, nerede ucuz mal itibara alınmaz. Bekçi ve itfaiyecilerin ayakkabıları ikinci altı ay gelir, ondan sonra ayakkabı alınır. Finisajdaki taşlama makinalarında çalışan işçilerin lâstik ve meşin önlükleri sipariş verilir, ancak üç ay sonra temin edilir. Dışarıda çalışan iki sene miyatlı çizme ve muşamba nümuneleri istenir. Piyasada en düşük kalite aranır, bulunur ve gönderilir. Güya bütün bu hareketler müesseseyi himaye etmek için garip düşüncelerle yapılır. Randımana tesir edecek iş yerindeki huzursuzluk düşünülmez. İşçilerin müesseseye olan itimadlarının sarsılacağı hesap edilmez. Adam, vermesek ne olur, bu kadar verildiğine şükretsinler; gibi bir zihniyet, çalışmalarında hâkimdir. Acaba zannediyorlar mı, bu hareketleriyle Umum Müdüre yaranacaklar. Bu gibi düşünceler neticesinde meydana gelen ihmallerin işçinin maneviyatı üzerinde ne gibi tesirler bırakacağını çok iyi bilen Şahap Kocatopçunun gözünden kaçmaz. Çünkü:

O, her şeyin iysini ve temizini almak ister.

Bir Umum Müdür, bugünkü şartlar içinde herşeyi takip etmesine imkân yoktur. Onun salâhiyet, ve mes'uliyetleri çok büyüktür. Teferruatların ilgili şefler tarafından takip edilmesi lâzım gelmektedir.

Hülâsa: Hangi servis şefi, veya ustasıyle görüştümse, işler iyi gitmiyor, diyorlar. Sebep diyorum; Su yok, bu yok. Sipariş vereli altı ay oldu. Hâlâ gelecek.

Evet, bazı ihtiyaçların yerine getirilmesine imkân yoktur. Fakat, umumî kanaat kıymetli elemanların bulunduğu mübayaa servisi istenilen randımanı vermekten uzaktır. Mutlaka ıslâhata muhtaçtır.

Türk-İş Genel Sekreteri bir kaza geçirdi

Eşi kurtulamıyarak öldü

Geçen ayın 26 sında İsmail İnan eşi Neriman ve 1.5 yaşlarındaki oğlu Metin ile birlikte Demirlibahçeden Cebeciye doğru gidiyorlar. İsmail İnan Sigorta Yönetim Kurulunda vazifeli bulunan bir işçi arkadaşının dâvetine icabet etmektedir. Bu aile ziyaret olmakla beraber İşçi Sigortaları Kanunlarında tâdili istenen maddeler üzerinde de durulacaktır. Zira B. M. Meclisi açılmak üzeredir.

Yaya giderlerken arakadan, Karayollarına ait bir jip gelmektedir. Ani olarak Neriman İnana ve İsmail İnana çarpmıştır. Neriman şiddetli bir sademe ile yere düşmüş, İsmail İnanın kucağındaki yavru iki metre öteye fırlamıştır. İnan da sendelemiş ve düşmüştür, Jip hızını alamamış, iki metre ileride elektrik direğine çarpmıştır. Şoför amatör ehliyetini haizdir. Acemidir.

Neriman İnan sademe neticesinde koma haline gelmiştir. Ağzından kan akarak Nümune Hastahanesine kaldırılmıştır. İki saat içinde başvurulan her türlü tedbire rağmen genç anne, kurtulamamış ve iki saat sonra hayata gözlerini kapamıştır. İsmail İnan, büyük kederler içinde refikasının cenazesinde bulunmuştur.

CAM - İŞ: İsmail İnan'a baş sağlığı, eşine Allahtan rahmet dileriz.

Dizildiği ve basıldığı yer:
Orhan Mete ve Ortakları Yayın ve Basın Kollektif Şirketi Matbaası - İstanbul Cağaloğlu, Bozkurt han No. 6/2 — Telefon: 26269

Ampul imalâtının bugünkü randımanı göğüslerimizi kabartıyor

Memleketimizde yepyeni bir mamûl olan ampul imalâtı ilk günlerde istenilen neticeleri veremeş olduğundan bazı kimseler bunun müsebbibi işçiler olduğunu söylemekten çekinmemişlerdir.

İşçiler ise elimizdeki malzemelerle çalışamadıklarını zaman zaman gerek şifahî, gerekse yazılı bildirmelerine ilk günlerde kulak asılmamış ve bu hal bir sene kadar devam etmiştir. Bu müddet zarfında cam üzerinde yapılan tâdiller neticesinde ve işçinin de tam mânasiyle makinalara intibak etmesiyle Amerika ve Avrupada verilen randımana yaklaşmış bulunmaktadır. Demek ki; Türk işçisinin bütün ihtiyaçları temin edilirse bir Avrupa işçisinden aslâ geri kalmıyacağı bugün ampul imalâtında çalışan işçilerin muvaffakıyetiyle isbat edilmiştir.

Türk işçisinin yapamıyacağı bir iş yoktur. Bununla ne kadar övünsek azdır.

İşçi sağlığı ile alâkalı faaliyet

Çalışma Vekâleti Teşkilâtı Kanunu tadil ediliyor

Bildirildiğine göre, uzun zamandır meriyette bulunan Çalışma Vekâleti Teşkilât Kanununda bazı değişiklikler yapılacaktır.

Vekâletin işci meselesini dikkatle ele almış bulunması dolayısiyle işçilerle ilgili her kolun genişletilmesi yoluna gidilecek ve bu arada İşçi Sağlığı Umum Müdürlüğünün daha verimli bir hale gelebilmesi için, imkânları arttırılacaktır.

Öğrendiğimize göre Teşkilât Kanunu lâyihasının hazırlanması için bir komisyon, kısa bir müddet içinde vazifelendirilecek ve hazırlanacak olan lâyiha 1955 senesi başlarında Büyük Millet Meclisine sevk edilecektir.

Sendikamızın son aylarda üye mevcudu arttı

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikalarında çalışan işçilerin % 98'i sendikamıza üye olmuş bulunmaktadır.

Son ay içinde bu işyerindeki üye mevcudumuz (1400)'ü geçmiş, ikinci sendikanın ise (30) dan aşağı düşmüştür. % de hesabiyle ikinci sendikanın durumu % 1.5 olarak hesaplanmaktadır.

Ayrıca şubelerde de bir inkişaf olmuş, cam imalâthanelerinde çalışan işçilerin hemen hepsi şube sendikalarımıza kaydolmuşlardır.

Bunun tesiri, sendikamız malî durumunda da hissedilmeye başlanmıştır. Teşkilâtımız memleketin malî durumu en kuvvetli sendikalar arasına girmiştir.

İşçi Sigortaları Kurumu Umum Müdürü değişti

Umum Müdür Dr. Kâmil İdil'in yerine İlhami Altan getirildi

İşçi Sigortaları Kurumunda bazı değişiklikler yapılacağı uzun zamandan beri söylenmekte idi.

Bu havadisler tahakkuk etmeğe başlamış, ilk olarak değişiklik umum müdürlük makamında olmuştur. Epey zamandan beri bu Kurumun Umum Müdürlüğünü yapan Dr. Kâmil İdil vazifesinden alınmış, yerine Umum Müdür Muavinlerinden İlhami Altan tayin edilmiştir.

Bu arada Kurumun merkezinde ve teşkilâtlarında değişiklikler yapılacağı ısrarla söylenmektedir.

Sayın İlhami Altan'ın tayini üzerine sendikamız bir tebrik ve muvaffakıyetler telgrafı çekmiştir.

Hamiyetli bir vatandaşın bağışı

Kayseri (A.A.) — Adana Milli Mensucat fabrikası sahiplerinden hemşehrimiz Nuri Has, inşa halinde olan Kayseri içme su tesislerine sarfedilmek üzere 300,000 lira teberruda bulunmuş ve 100.000 lirasını derhal İş Bankası havalesiyle göndermiştir.

Belediye reisi Osman Kavuncu, hamiyetli hemşehrimize bir telgraf çekerek, Kayserililerin teşekkülerini bildirmiştir.

İzmirde sun'i şeker buhranı önlendi

İzmir (T.H.A.) — 10 gündenberi devam etmekte olan şeker buhranı bugün tamamen önlenmiştir.

Suni bir şekilde yaratılan buhran yüzünden bir çok kimseler şekersiz kalmışlardır. İki gündenberi Uşaktan şehrimize getirilen çok miktarda şeker bu buhranı kısmen önlemiş bulunmaktadır. Yarından sonra yine muntazaman şehrimize şeker gelecek ve böylelikle piyasadaki darlığının önüne geçilmiş olacaktır.

İstanbul Gazeteciler Sendikası kongresi yapıldı

İstanbul Gazeteciler Sendikası kongresi 15.11.1954 Pazartesi günü saat 14 de Gazeteciler Cemiyeti binasında yapılmış ve kongre müteakıp günde devam etmiştir.

Kongre Reisliğine Melih Yener seçildikten sonra faaliyet raporu okundu.

Raporda; işsizlik sigortası ihdası istenmekte ve birçok mevzulara temas edilmekte irdi.

Raporun tenkıdi sırasında Feyyaz Tokar, Şahap Balcılar, Murat Kayahanlı ve Kemal Sülker söz almışlar ve İdare Heyetinin çalışmadığını tenkit etmişlerdir.

Bilhassa Murat Kayahanlı ve Kemal Sülker alâka çekici tenkidlerde bulunmuşlardır. Kemal Sülker İstanbul İşçi Sendikaları Birliğine ve Türk - İşe üye olunmasını teklif etmiş, Murat Kayahanlı ise asgari ücret ve bir federasyon kurmak ve matbuat teknisyenleri ile birleşmek mevzularına temas etmiştir.

Kongrede İstanbul Sendikacılarından, B. Ersoy, S. Demirsoy, M. İnhanlı, H. Türkây, C. Gider, N. Şeker ve bir kısım sendikacılar bulunmakta idi.

Ticaret Odası yeni idare heyeti toplandı

Ticaret Sarayı inşası için harekete geçiliyor

Tekrar idare Heyeti Reisliğine seçilen Sait İbrahim Esinin çalışmalara dair beyanatı

İstanbul Ticaret Odasının yeni teşekkül eden idare heyeti, dün saat 15 te ilk toplantısını yaparak, vazife taksiminde bulunmuştur. İdare Heyeti başkanlığına Eski başkan Sait İbrahim Esi tekrar seçilmiştir. Başkan, idare heyetinin ilk toplantısını müteakip yeni yıl çalışmaları hakkında aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Son 4 yıl içinde sayıları 71'e yükselen meslek heyetleri bu devre içinde 93 olarak tesbit edilmiş ve bu suretle Oda Meclisine 186 âza seçilmiştir. Bu hâdise iktisadî hayatımızda vukubulan gelişmelerin bariz bir neticesidir.

Önümüzdeki faaliyet devresinde şehir plânı içinde bir Ticaret Sarayı inşası için harekete geçmek azmindeyiz.

Kira meselesi de bizim için en ön plânda gelmektedir. Herkes bilir ki, ticarethane kiraları dâvası mesken işine benzemez. Bunun tüccar menfaatine en uygun şekilde halli hususunda faaliyetimizi hızlandıracağız.

Kâr Hadleri Kararnamesine de temas eden, Esi, Avrupa iktisadî işbirliği memleketlerine yapılan siparişlerin kontrolü suretiyle 6 ayda 100 milyon liradan fazla bir döviz tasarrufu sağlandığını söylemiştir.

Dünya Haberleri

DOĞU ALMANYADAN HER AY 20,000 MÜLTECİ KAÇIYOR

Vaşington (USIS) — Amerika Dışişleri Bakanlığının bildirdiğine göre, Doğu Almanyadan her ay takriben 20,000 mülteci kaçmaktadır. Dışişleri Bakanlığı bu hususta şunları belirtmiştir: Sovyet bölgesi rejiminin halk üzerinde ilâve mahiyetinde bir kontrol husule getirmek hususundaki bütün gayretleri derhal mülteci sayısının büyük ölçüde yükselmesine sebebiyet vermektedir. Son zamanlarda yeni okul yılı başlamadan önce buradaki vazifelerini terkeden öğretmenler mülteci sayısının artmasına önayak olmuşlardır. Diğer taraftan uranium madenlerinde husule gelen kazaların sayısı da mütemadi surette artmaktadır.

1950 yılındanberi Almanyanın Sovyet bölgesinden kaçan önemli şahsiyetlerin listesini gözden geçiren Amerikan Dışişleri Bakanlığı bunların arasında Doğu Alman parlâmentosunun 15 üyesi, beş kabine üyesi, mahallî parlâmentolara mensup 13 üye ve en azından 30 önemli hükûmet memurunun bulunduğu açıklanmıştır.

MALARYA KATİ SURETTE TEDAVİ EDİLİYOR

Memphis, Tennessee (USİS) — Son zamanlarda burada yapılan bir tıbbî toplantıya katılan ve araştırmalarla meşgul olan Amerikalı ilim adamı Dr. G. R. Coatney, primakune ismi verilen yeni bir ilâcın Koreden dönen tecrübeli erlerin arasında başgösteren malarya vakalarını, kafilenin Amerikanın batı sahiline ulaşmasından önce katî surette tedavi ettiğini açıklamıştır.

Dr. Coatney, anavatana dönmekte olan tecrübeli erlerin en azında yüzde 20 ilâ 25 inin malaryadan muztarip bulunduklarını ve gemide geçirdikleri iki hafta zarfında hastalıklarının tamamen tedavi edilmekte olduğunu sözlerine ilâve etmiştir.

OLGUN İNSANLARA SAGLANAN EĞİTİM KURSLARI BÜYÜK RAĞBET GÖRÜYOR

Vaşington (USİS) — Bir millî komisyonun bütün sene boyunca yaptığı incelemelerden elde edilen neticeler göre, bu sene Amerikan halk okullarında üç milyon olgun insan tahsillerine devam etmektedir.

Olgun insanlar, çocuk bakımından felsefeye ve mücevherat imalâtından yabancı dillere kadar çeşitli kurslara katılmaktadırlar.

ROBERT TAYLOR'UN YENİ FİLMİ

Holivut (USİS) — Robert Taylor, ve Grace Kelly, Metro Goldvyn Mayerin Sir Valter Scott'un tarihî romanına istinaden çevireceği «Quentin Durvard» isimli filmi hazırlanmağa başlanmıştır.